

فاو يسلم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان

بیمارستان شهید بهشتی بندرانزلی

فهرست مطالب:

۴	مشخصات فراگیر و درس ارائه شده
۵	شرح درس
۵	هدف کلی
۵	اهداف جزئی
۶	تعریف
۶	اتیولوژی
۷	پاتوفیزیولوژی
۷	تظاهرات بالینی
۷	یافته های تشخیصی
۷	درمان طبی
۸	عوارض
۸	آموزش به بیمار و خانواده
۸	منابع

مشخصات فراگیر و درس ارائه شده:

موضوع درس: فاویسم

فراگیران: بیماران و همراه بیماران

مکان: بیمارستان شهید بهشتی بندر انزلی

مدرس: رابط آموزش بخش (پورعبداله)

شرح درس:

توضیح و تعریف فاویسم- پاتوفیزیولوژی - اتیولوژی - تظاهرات بالینی - یافته های تشخیصی - درمان - عوارض و فرایند پرستاری این بیماری پرداخته می شود.

هدف کلی:

مددجو با بیماری فاویسم آشنا میشود و اقدامات لازم در فرایند خود مراقبتی یا مراقبت در کودک را بکار می بندد.

اهداف جزئی:

۱. بیمار یا همراه فاویسم را تعریف می کند.
۲. اتیولوژی بیماری را تعریف می کند.
۳. پاتوفیزیولوژی بیماری را می داند.
۴. تظاهرات بالینی بیماری را توضیح می دهد.
۵. روشهای تشخیصی بیماری فاویسم را بیان می کند.
۶. درمان طبی بیماری را توضیح میدهد.
۷. خود مراقبتی در بیمار مبتلا به فاویسم را شرح می دهد.

تعریف بیماری فاویسم:

فاویسم یک بیماری وراثتی است که در اثر مصرف باقلا ایجاد می شود و موجب کم خونی حاد در مبتلایان میگردد. اغلب زنان ناقل این بیماری هستند و مردان به فاویسم مبتلا می شوند. افراد مبتلا فاقد آنزیم G6PD هستند که در تمام سلولهای بدن وجود دارد و نقص یا کمبود آن باعث تخریب گلبولهای قرمز میشود.

اتیولوژی:

خوردن باقلا مهم ترین عامل بروز بیماری است اما برخی از افراد آنقدر حساس هستند که به بو و گرده گیاه یا حتی خوردن گوشت حیوانی که باقلا مصرف کرده واکنش نشان می دهند. برخی داروها شامل داروهای اصلی ضد مالاریا و آنتی بیوتیکها. بسیاری از افراد مبتلا به فاویسم زمانی بیمار می شوند که در معرض نفتالین، مواد شیمیایی محافظ قرار می گیرند.

پاتوفیزیولوژی:

عواملی که موجب حمله فاویسم می شوند:

۱. باقالا
۲. داروهای ضد باکتری: کوتریموکسازول، کلرامفنیکل
۳. داروهای ضد مالاریا: پریماکین، کلروکین و کیناکرین
۴. سایر داروها: ویتامین K، ویتامین ث، آسپرین، دیفن هیدرامین، مفنامید، نالیدیکسیک اسید و فورازولیدین
۵. بیماری هیپاتیت و اسیدوز دیابتی
۶. مواد شیمیایی: نفتالین، ددت، بنزن
۷. حنا

تظاهرات بالینی:

در دوره نوزادی زردی شدید و کم خونی معمولاً نشانه جدی این عارضه است که ممکن است منجر به تعویض خون نوزاد شود. خستگی، سردرد، تب، تهوع، معده درد و استفراغ در موارد خفیف و ادرار تیره نارنجی رنگ که وجود هموگلوبین را در ادرار نشان می دهد و پوست زرد رنگ و احساس خستگی و کوفتگی مربوط به مدت زمان طولانی بیماری است.

یافته های تشخیصی:

__ علائم بالینی

__ آزمایش خون آنزیم G6PD

درمان طبی:

این بیماری با یک آزمایش ساده خون تشخیص داده می شود. مهم ترین شیوه درمان اجتناب از غذاها و داروهای محرک بیماری و مواجهه با مواد اکسیدان است. ویتامین e به عنوان قویترین آنتی اکسیدان در درمان این بیماری است. در حملات حاد نیز تزریق خون ضروری است.

عوارض:

اگر فاویسم درمان نشود، شخص به کما رفته و بیهوش می شود و به تزریق خون نیاز پیدا می کند. در نوزادان و بچه های کوچک، موارد بسیار شدید فاویسم می تواند کشنده باشد.

آموزش به بیمار و خانواده:

۱. اگر مادری هستی که به کودکتان شیر می دهید هرگز باقالا و آسپرین نخورید و در مورد خوردن هر دارویی با پزشک مشورت کنید.
۲. فرد فاویسمی باید از خوردن یا بوییدن باقالا به هر صورت خام، پخته، یخ زده خودداری کند.
۳. افراد فاویسمی باید از خوردن سبزیجات تازه و بیش از حد معمول پرهیز نمایند.
۴. در اتاق یا محل زندگی افراد فاویسمی نباید از اسپره حشره کش استفاده شود.
۵. از مصرف نفتالین برای نگهداری البسه خودداری کنید، همچنین از تماس کودک خود با مواد شیمیایی مانند بنزین، تولوئن و مشتقات آن جلوگیری نمایید.
۶. داروهایی که در فاویسم منع مصرف دارند:
ترکیبات ضد مالاریا، سولفونامیدها، سولفونها، کلرآمفنیکل، ترکیبات نیتروفوران و فورازوایدون، نالیدیکسیک اسید، ضد دردها، آنالونهای ویتامین K، و ویتامین C، پروبنسید، ایزونیازید.
۷. در صورت مشاهده نشانه های رنگ پریدگی شدید به همراه تب استفراغ تغییر رنگ ادرار و بی حالی فوراً به پزشک مراجعه شود.
۸. مراجعه به پزشک برای بررسی سایر فرزندان و شناسایی بیماری احتمالی آنان توصیه میشود.
۹. در صورت مراجعه به پزشک حتماً اطلاع دهید که کودک مبتلا به فاویسم است.
۱۰. در حالت عادی رعایت اقدامات پیشگیرانه در پیشگیری از مواجهه با مواد اکسیدان مهمترین اقدام است.
۱۱. در صورت بروز فاویسم در صورتی که اجازه تغذیه خوراکی به بیمار ندهد خوراندن مایعات فراوان و شیرین تا عای شدن رنگ ادرار توصیه میشود.
۱۲. به یاد داشته باشید که عفونت ها مواردی هستند که می توانند تشدید باعث تخریب گلبولهای و تاثیر منفی بیشتر موارد ایجاد کننده فاویسم شوند.
۱۳. فرد فاویسمی نمی تواند و باید از خون خود به دیگران اهدا کند.

منابع:

۱- مبانی طب کودکان نلسون

۲- پرستاری کودکان مارلو